

gamle Dage, da Kongen reiste omkring og satte Thing i Landsdelene, mødte enhver fribaaren Mand. Med den nuværende større Befolkning maa man have Repræsentanter, men jo større et Antal Repræsentanter man kan have i Forhold til Befolkningens Størrelse, desto fuldstændigere bliver naturligvis Folkevillien udtrykt. Det er netop en af Fordelene ved at være et lille Folk — det har desværre i andre Retninger altfor mange store Svagheder — at Repræsentanterne saaledes kunne møde i forholdsvis større Antal end i de større Stater. Man er der begrændset af den Omstændighed, at man ikke i den samme Sal kan rumme saa Mange, som man ellers kunde ønske, og at man heller ikke har Binger saa stærke, at man vilde kunne høres; men i et mindre Folk kan man have en tættere Repræsentation uden at overskride disse Grændser for den mundtlige Forhandling. Fra Forholdet i 1848 af 1: 12,000 er man efterhaanden kommen til 1: 16,000, men at gaa videre ad den Vej, er der ingen Grund til, hvor meget der end siden 1848 har været en Bestræbelse i vort Folk efter at indskrænke den Indflydelse, der i 1849 blev givet den almindelige Valgret, og som desværre ogsaa har havt Held med sig paa mange Punkter, endogfaa med selve den almindelige Valgrets Samtykke, saa at, medens Landstingets Medlemsantal er blevet forøget, er Folkethingets Medlemsantal blevet staaende eller i Grunden, kan man sige, formindsket, idet Forholdet af Folketallet i Forhold til Befolkningen har samme Virkning som en Formindskelse af det oprindelige Antal Medlemmer. Jeg antager, at de Erfaringer, Folkethinget har gjort i de forløbne Aar, tilstrækkelig have vist det, at det Bolværk, Folkethinget kan reise mod Reaktionen, er saa svagt, at man ikke skulde have lyst til yderligere at svække det ved at opgive Kravet paa en bestemt Opfyldelse af Grundlovens Bud efter Tankerne fra 1848, der dog i denne Henseende blev nogenlunde fastholdt i 1866. I den nye Grundlov foreslog man nemlig Landstingets Medlemsantal til et en Gang for alle bestemt Tal, medens man beholdt den flydende Grændse efter Folketallet for Folkethinget. Endnu i 1874 var Modætningen mellem de to Sider af Folket ikke bleven større, end at man boade fra Høires og Venstres Side i Folkethingets Udvalg kunde enes om de Grundfættninger, hvorefter en saadan fuldstændig Gjennemførelse af Grundloven skulde finde Sted. Man udtalte den Gang enstemmig, at man, naar man skulde gaa til en Forandring af Folkethingskredsene, vilde ønske, at den skete gjennemgaaende

over det Hele, og at det da blev saaledes, at man ikke lod sig binde af de tidligere Amtskredse eller Valgsteder, men søgte at faae en saa ligelig Repræsentation omkring i Landet, som nogenlunde muligt. Smidlertid har Mindretallet efterhaanden forandret sin Stilling. Det har endnu i nogle Aar, f. Ex. i 1881, været med til subsidiært at opstille Forslag om en fuldstændig Omlægning af Folkethingskredsene over det hele Land, men det var kun subsidiært, og nu har Mindretallet endogfaa fravalgt denne subsidiære Stilling og har sluttet sig omkring Ministeriets Forslag, saaledes som det har foreligget her 5 à 6 Gange. Dette Ministeriets Forslag, som altsaa er meget vel kendt i Thinget, da det oftere har været Gjenstand for dets nærmere Behandling, tør man vel nok betegne med et Udtryk, som i disse Dage er kommet i Kurs, nemlig som ubrugeligt. Det er et Forslag, som ikke alene ikke opfylder Grundloven, idet det i Stedet for Forholdstallet 1: 16,000 kommer til 1: 18,000 eller efter det sandsynlige nuværende Folketal 1: 19,000, og det er et Forslag, som tilmed er uretfærdigt selv i de Egne af Landet, hvor det vil forandre Kredse. I Kjøbenhavn f. Ex. er man saa langt fra at faae 1: 16,000; at man i Stedet for 17—18 Kredse, som man da skulde have, kun faar 13, og selv disse Kredse blive laatte saaledes, at nogle af dem endogfaa ville have 28—35,000 Indbyggere, og det tilmed i de Dele af Byen, som være stærkest, medens der er langt svagere Kredse i de Dele af Byen, hvor Befolkningen aftager. Altsaa, selv for Kjøbenhavn er det et meget uretfærdigt Forslag; men det Samme viser sig ogsaa, naar man gaar ud omkring i det øvrige Land og ansætter Sammenligninger der. Det stiller Kjøbenhavn og Dørne gunstigere end f. Ex. Sjælland med sin mere spredte Befolkning. Der er store Egne af Sjælland, ligesom ogsaa en By som Odense, der ikke faae Del i denne Omlægning, uagtet de have et overordentlig billigt Krav derpaa. Jeg skal saaledes nævne Hjørring og Randers Amter, hvor der selv efter Folketællingen i 1880 burde være 6 Kredse, men er kun 5, og selvfølgelig er de endnu uheldigere stillede for Dieblisset. Dette er imidlertid oftere paavist her i Salen, ligesom det ogsaa er omtalt i Betænkningen, saa jeg skal ikke komme videre ind derpaa. Man har villet undskyldes eller forsvare det, hvad man nu vil kalde det, dermed, at det kun skulde være en Rødhjælp, der skulde afhjælpe den mest sffrigende Uretfærdighed; men der er ingen Mening i at ville afhjælpe en Uretfærdighed ved at indføre en ny Uretfærdighed, og naar det siges